

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatio Synoptica De Iudiciis Ad Lib: II. Decretal:
Gregorii IX.**

**Herberstein, Ferdinand von
Tabarelli de Fatis, Donato Vincenzo**

Spirens., 1660

3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11416

varia sit explicatio, iis omissis; asserimus breviter, eam consuetudinem esse rationabilem, quæ justæ legis condiciones includit, colligitur ex *Alexand: S. Pont. in Concil: Lateran:* id est, quæ non modo ex objecto justa & honesta est, sed etiam ratione adjuncta facilis, Reipub: utilis, Ecclesiasticæ libertati, & disciplinæ non contraria, à Sacris Canonibus tanquam irrationabilis & Ecclesiæ pernitiōsa non damnata, nec reprobata est. *L. 3. C. quæ sit longa consuetudo.* Nam cum consuetudo in locum legis succedat, æquum est eiusdem conditionibus eam honestari.

3. Cæterum, ut rationabilis consuetudo vim legis obtineat, præter supra dictas condiciones necessarium est. 1. à majori saltem populi parte usu receptam esse, quod enim à majori parte efficitur ab omnibus effici censetur. *L. quod major 19. ff. de legib: ad municip: 2.* ut actus sint notorii non quidem notoreitate juris in iudicio contradictorio, quâ parte contradicente iudicatum sit per Iudicis sententiam, consuetudinem inductam esse: sed notoreitate facti, quâ palàm in conspectu populi constet, sic

fic frequentatos esse, ut probabiliter in
 communitatis notitiam devenire potue-
 rint. *Abbas in cap. ult: de consuet. 3.* Scientia
 & tacitus consensus potentis legem con-
 dere: namque in eo differunt. *cit. L. 35.*
sup: suar: libr. 7. de leg: cap: 2. lex sive insti-
 tutio, & consuetudo, quod in illa expres-
 sus consensus, in hac tacitus interveniat:
 tacite autem Princeps consentire & ap-
 probare censetur. *S. Thom: 1. 2. q. 97. à 3 ad 3.*
 si sciens populi morem, cum posset prohibe-
 re non prohibeat. 4. ut actus à majori
 parte populi certo tempore frequentati
 sint, animo inducendæ obligationis &
 consuetudinis. *Molin: tr. de just. disp: 77.*

4. Porrò cum triplex consuetudo distin-
 gui soleat secundum legem, præter legem,
 & contra legem, tradita à nobis definitio
 sup: & assignatæ conditiones tantum con-
 veniunt consuetudini, quæ est præter le-
 gem, quia hæc sola juris constitutiva est
 per tacitum consensum, ubi lex scripta per
 expressam voluntatem promulgata defi-
 cit. Quod verò attinet ad consuetudi-
 nem secundum legem (de qua sermo est
 Luc: 2. Cap. *ut facerent secundum consuetu-
 dinem.*